

Ο ρόλος της αυτοδιοίκησης στον 21^ο αιώνα

του Θοδωρή Δρίτσα*

Στο δρόμο για τις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές, γίνεται πιο επίκαιρο από ποτέ το ζήτημα του ρόλου της αυτοδιοίκησης στον 21^ο αιώνα. Για ακόμα μια φορά επιβεβαιώνεται πως τα πολιτικά κόμματα αλλά και η κεντρική εξουσία επιθυμούν μια αυτοδιοίκηση ουραγό των αποφάσεών τους, εξαρτημένη άμεσα από αυτά.

Γίνεται αντιληπτό από την αγωνία κυρίως των δύο μεγάλων κομμάτων αλλά και μικρότερων που περιμένουν τα αποτελέσματα της 15^{ης} αλλά και της 22ας Οκτωβρίου για να μετρήσουν τις δυνάμεις τους και να επανασχεδιάσουν την πολιτική στρατηγική.

Οι συζητήσεις περί «ανταρτών» και το καταγεγραμμένο άγχος των κομματικών επιτελείων να περιορίσουν τις απώλειες πιέζοντας τους προερχόμενους από αυτούς «ανεξάρτητους» υποψηφίους να αποσυρθούν επιβεβαιώνουν τα παραπάνω.

Το όραμα της ουσιαστικής αυτοδιοίκησης, μιας αυτοδιοίκησης ανεξάρτητης, κινδυνεύει να παραμείνει όραμα όσο ορισμένοι την αντιμετωπίζουν ως εφαλτήριο για την πραγμάτωση των πολιτικών τους στόχων.

Είναι δεκάδες τα παραδείγματα εκείνα, όπου αυτοδιοικητικοί εκμεταλλεύονται την

αναγνωρισιμότητα για να μεταπηδήσουν στην συνέχεια στην κεντρική πολιτική σκηνή. Ακόμα όμως και αν αυτό δεν είναι καταδικαστέο, παρόλα αυτά θα πρέπει πολύ προσεκτικά να εξεταστεί η διαδρομή τους αλλά και το έργο που άφησαν πίσω τους.

Οι κομματικοί υποψήφιοι, στην πλειοψηφία τους, δεν μπορούν παρά να ακολουθούν κατά γράμμα τις υποδείξεις των πολιτικών δυνάμεων στις οποίες ανήκουν. Πολύ δύσκολα θα μπορέσουν να αντισταθούν στα οργανωμένα εκείνα συμφέροντα που διεκδικούν ζωτικό χώρο των πόλεων ενώ παράλληλα στηρίζουν, παρασκηνιακά επί το πλείστον κομματικούς συσχετισμούς.

Απέναντι σε όλα αυτά στέκεται μια μικρή μερίδα υποψηφίων, οι οποίοι ως κυματοθραύστες διεκδικούν για λογαριασμό των πολιτών τις πόλεις τους.

Πρόκειται για εκείνους τους υποψηφίους που δεν κρατούν κομματικές σημαίες, που δεν προέρχονται – ή τουλάχιστον έχουν επίσημα διαχωρίσει τη θέση τους- από κόμματα εξουσίας και μη.

Πρόκειται για αυτούς που θέτουν τα ζητήματα σε ποιους ανήκει η πόλη, ποιοι και πως την σχεδιάζουν, ποιοι και πως την ελέγχουν, ποιοι και πόσο επωφελούνται από τις υπηρεσίες της και την ομορφιά της.

Μέσα σε αυτό το θολό τοπίο ο κάτοικος, ο πολίτης αναζητά τον ρόλο του. Το ίδιο και οι εργαζόμενοι. Έχοντας κουραστεί να αποφασίζουν οι άλλοι για λογαριασμό τους-

πολλές φορές αυθαίρετα και με κριτήρια αμφισβητούμενα- θέλουν να καταθέσουν την άποψή τους, να μπορούν να συμφωνούν ή να διαφωνούν με τις εκάστοτε αποφάσεις και να τις ελέγχουν. Στο συγκεντρωτικό, δημαρχοκεντρικό και απόλυτα ιεραρχημένο όμως μοντέλο της αυτοδιοίκησης υπό ασφυκτικό κρατικό έλεγχο, η «πολυτέλεια» αυτή δεν επιτρέπεται.

Να κερδίσουν οι κάτοικοι και οι εργαζόμενοι τις πόλεις τους. Αυτός είναι ένας αναγκαίος στόχος. Σε συνεργασία με τους κοινωνικούς φορείς η αυτοδιοίκηση θα πρέπει να γίνει ο ισχυρός συμμετοχικός οργανισμός των πολιτών.

Αυτό αναδεικνύεται ως επιτακτική ανάγκη και στον Πειραιά, όπου οι κάτοικοι συχνά παρεμβαίνουν διεκδικώντας τα δικαιώματά τους και το μέλλον τους. Στην περίπτωση του Πειραιά υπάρχουν αρκετές τέτοιες εμπειρίες. Όπως για παράδειγμα οι αγώνες για τα οικόπεδα ΧΡΩΠΕΙ που αν δεν έγιναν ακόμα τσιμέντο αυτό οφείλεται στους κατοίκους. Όπως και στην περίπτωση της Μαρίνας Ζέας όπου κάτοικοι και φορείς προχώρησαν μαζί για να σταματήσουν το ξεπούλημα. Όπως στην περίπτωση του κινηματογράφου Φαντάζιο όπου οι κάτοικοι, υπερασπιζόμενοι την ιστορία της πόλης στάθηκαν μπροστά στις μπουλντόζες. Όπως στην περίπτωση της Πειραιϊκής όπου οι αρχαιότητες διασώθηκαν και σήμερα πλέον διεκδικείται η ανάδειξή τους. Τα παραδείγματα πολλά και όλα υποδεικνύουν ένα και μόνο πράγμα: την

ανάγκη συμμετοχής της πόλης και των κατοίκων της, στις αποφάσεις.

Είναι ανάγκη να επανασχεδιαστεί ο Πειραιάς, αλλά και κάθε πόλη, με τρόπο που να υπηρετεί τη βιωσιμότητα, την κοινωνική αλληλεγγύη και το σεβασμό στο περιβάλλον.

Οι χρήσεις γης, οι ελεύθεροι χώροι, η σχέση της πόλης με το λιμάνι, το κυκλοφοριακό και οι συγκοινωνίες, οι υπηρεσίες πρόνοιας, η καθαριότητα και πολλά άλλα. Αυτός ο επανασχεδιασμός απαιτεί δημοκρατικό διάλογο και διαφάνεια. Σε αυτό η σύγχρονη αυτοδιοίκηση πρέπει να ανταποκριθεί.

Και γι' αυτούς τους λόγους, εμείς λέμε ότι είναι ανάγκη να κερδίσουμε την πόλη μας. Μια αυτοδιοίκηση λαϊκή, δημοκρατική, συμμετοχική, έντιμη με διαφανείς λειτουργίες, ελεγχόμενη διαρκώς από την κοινωνία, είναι επειγόντως αναγκαία για τον Πειραιά που μας αξίζει.

* υποψήφιος Δήμαρχος Πειραιά, επικεφαλής του Συνδυασμού «Το Λιμάνι της Αγωνίας»